

Cijfers ICB-sector 4de trimester 2022

Brussel, 9 juni 2023

« De Belgische fondsenmarkt tekende een heropleving van 2,6 % op tijdens het vierde kwartaal van 2022 door toedoen van koerswinsten in de onderliggende activa en komt hierdoor uit op een gecommmercialiseerd vermogen van 242 miljard EUR. »

Marc Van de Gucht – Directeur-generaal BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het vierde kwartaal van 2022 **een stijging van +2,6 %** en dit door toedoen van koerswinsten die worden opgetekend in de onderliggende activa. Eind december 2022 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 241,9 miljard EUR.

- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals gemengde fondsen en aandelenfondsen, steeg tijdens deze periode met +3,1 %. De pensioenspaarfondsen kenden de grootste relatieve stijging van hun netto actief tijdens het vierde trimester van 2022. De gemengde fondsen kenden de grootste absolute stijging.
- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een stijging van +0,8 % gedurende het vierde trimester van 2022.

De fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten tekenden koerswinsten op in hun onderliggende activa tijdens het vierde kwartaal. Deze koerswinsten compenseerden de netto terugbetalingen van deze fondsen. Deze netto terugbetalingen komen overwegend voor bij de gemengde fondsen.

De fondsen die beleggen in vastrentende effecten tekenden lichte koerswinsten op in hun onderliggende activa tijdens het vierde kwartaal. Deze koerswinsten werden aangevuld door netto inschrijvingen.

Volledig jaar

Eind 2021 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 275,4 miljard EUR. De Belgische fondsensector kende gedurende de eerste negen maanden van 2022 in alle kwartalen een terugval van het netto actief door toedoen van koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa, ondanks dat er in elk trimester netto inschrijvingen waren. In het laatste kwartaal van 2022 trad er echter een heropleving op door toedoen van koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa, dewelke enigszins werd afgezwakt door netto terugbetalingen tijdens deze periode.

Over het volledige jaar 2022 waren er voor 2,49 miljard EUR aan netto inschrijvingen. Het is dan ook door de koersverliezen van de onderliggende activa dat het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen eind december 2022 12,2 %, ofwel 33,5 miljard EUR, lager lag dan per eind 2021. Het is hierbij belangrijk om, als belegger, in het achterhoofd te houden dat deze koersverliezen zich pas vertalen in effectief kapitaalsverlies zodra men overgaat tot de verkoop van zijn fondsen.

Prognose eerste kwartaal 2023

*De voorlopige indicaties voor het eerste kwartaal van 2023 wijzen op een **aanhoudend herstel** van het netto actief van de Belgische fondsensector ten gevolge van een sterke beursstart. Doch, waakzaamheid blijft aan de orde door de onzekerheid over de globale economische evolutie, de renten- en bankenstress met als gevolg prijsschommelingen van financiële producten. De inflatie lijkt af te koelen, hetgeen de financiële markten positief zou kunnen beïnvloeden.*

Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als 'het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht'. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.



Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende **het vierde kwartaal van 2022 met 6,2 miljard EUR, ofwel +2,6 %, stegen**. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind december 2022 241,9 miljard EUR.

De stijging van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode oktober – december 2022 wordt **volledig verklaard door koerswinsten opgetekend in de onderliggende activa** tijdens deze periode.

Ondanks de merkbare koerswinsten in de onderliggende activa werden er daarentegen **netto terugbetalingen opgetekend in de Belgische fondsenmarkt** in het vierde kwartaal van 2022.



Het jaar 2022 startte zeer moeizaam door de impact van de oplopende inflatie op de wereldeconomie, de aanhoudende oorlog in Oekraïne, de Covid 19-problemen en de wereldwijde crisis in de

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA-website.

bevoorradingketen. De eerste negen maanden van 2022 werd daardoor gekenmerkt door negatieve koerscijfers.

Daarnaast had het geleidelijk optrekken van de rentes door de centrale banken initieel een negatieve impact op de waardering van bestaande obligaties en op de waardering van (voornamelijk groei-) aandelen. Anderzijds, creëert deze evolutie ook mogelijkheden voor nieuwe obligaties die kunnen uitgegeven worden met aantrekkelijkere rentevoeten. Zo tekenden de obligaties dan ook terug meerwaarden op tijdens de laatste jaarhelft van 2022.

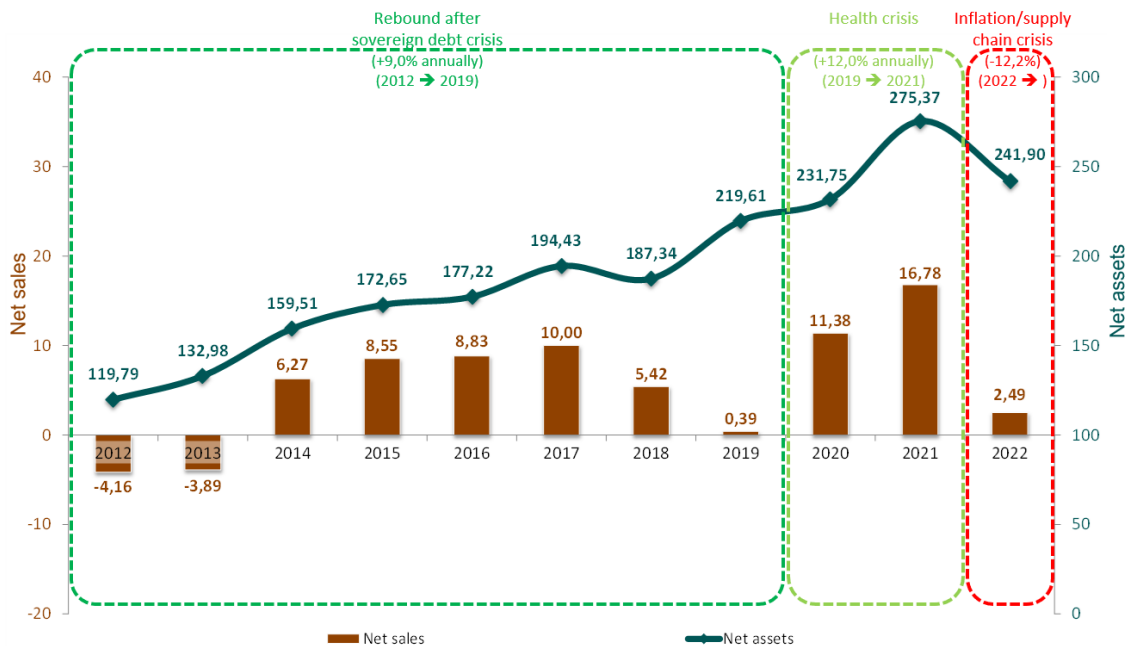
Het laatste kwartaal van 2022 werd gekenmerkt door een sterke beursrally dewelke zich vertaalde in koerswinsten voor de onderliggende activa.

Over het **volledige jaar 2022 daalde de AUM's van de Belgische fondsensector met 33,5 miljard EUR, ofwel -12,2 %**. Deze daling is volledig toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa aangezien er netto inschrijvingen waren van 2,5 miljard EUR tijdens de periode januari – december 2022. Het gegeven van netto inschrijvingen in fondsen wordt ook bevestigd door de statistische gegevens van de NBB. Zo vormden de fondsen aangehouden door particulieren, relatief gezien, de sterkst groeiende financiële activa categorie tijdens deze periode.

De, voorlopig, aanhoudende vraag naar fondsen wijst erop dat investeerders momenteel nog steeds vertrouwen behouden in fondsen en zich bewust zijn van de opportunitetskosten verbonden aan de diverse vormen van sparen en beleggen.



Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium



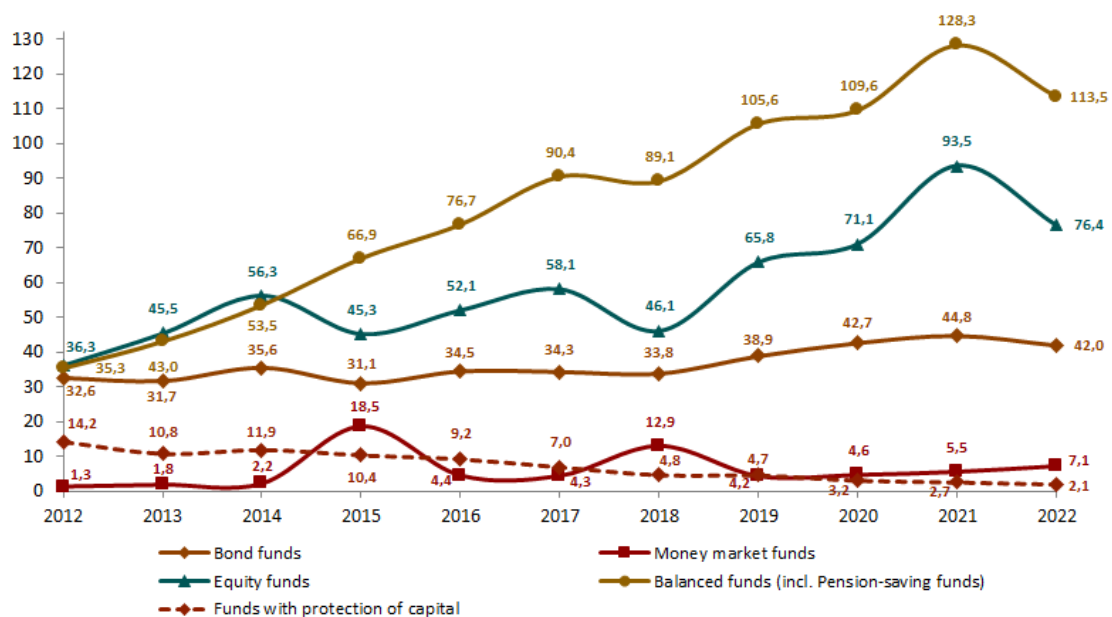
De voorlopige indicaties, waarover BEAMA beschikt voor het **eerste kwartaal van 2023**, wijzen op een **aanhoudend herstel** van het netto actief van de Belgische fondsensector. Doch, waakzaamheid blijft aan de orde in de komende maanden.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden **veelal stijgende tendensen** opgetekend gedurende het vierde kwartaal van 2022.

De activa in België van de **aandelenfondsen** stegen met **3,0 miljard EUR, ofwel met +4,1 %**, in de periode oktober – december 2022. Deze toename is volledig toe te schrijven aan netto inschrijvingen ten belope van 3,4 miljard EUR. Eind december 2022 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 76,4 miljard EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde fondsenvermogen gedurende het laatste decennium



De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) stegen met **3,2 miljard EUR, of +2,9 %**, op tijdens het vierde kwartaal van 2022. Deze stijging is volledig toe te schrijven aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind december 2022 uit op 113,5 miljard EUR.

De gemengde fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het

voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een stijging gedurende het vierde kwartaal van 2022 ten belope van **1,4 miljard EUR, of +6,8 %**. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind december 2022 een bedrag aan netto activa ten belope van 22,1 miljard EUR. Tijdens het vierde kwartaal van 2022 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 249 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** tekenden tijdens het vierde trimester van 2022 een terugval op en vertegenwoordigden eind december 2022 een vermogen van 2,1 miljard EUR.

Over het volledige jaar 2022 daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met -14,4 %, ofwel 32,3 miljard EUR.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, stegen de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met **2,1 miljard EUR, ofwel +5,3 %**, gedurende het vierde kwartaal van 2022 waardoor ze eind december 2022 uitkomen op een bedrag van 42,0 miljard EUR. De stijging wordt voor 2/3^{de} verklaard door netto inschrijvingen en voor 1/3^{de} door koerswinsten opgetekend in de onderliggende activa.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een daling van **1,7 miljard EUR, ofwel -19,3 %** op gedurende de periode oktober – december 2022 waardoor ze eind december 2022 uitkomen op een bedrag van 7,1 miljard EUR. De beweging wordt voor 2/3^{de} verklaard door netto terugbetalingen.

Over het volledige jaar 2022 daalden de netto activa van fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met -2,3%, ofwel 1,2 miljard EUR.

Duurzame fondsen (volgens de SFDR-classificatie²)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verspreiding van duurzame fondsen in België en dit per einde december 2022:

	Gecommercialiseerd vermogen	Aantallen
SFDR 8	158,4 miljard EUR	686 compartimenten
SFDR 9	19,4 miljard EUR	128 compartimenten
Totaal:	177,9 miljard EUR	814 compartimenten
<i>% van de markt</i>	<i>73,5 %</i>	<i>38,1 %</i>

Bemerking: het scala van artikel 8/9 SFDR-fondsen is groter dan dit van de duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten.

Pro memorie: de 342 duurzame fondsen die het "Towards Sustainability"-label bezitten waren eind december 2022 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 106,8 miljard EUR.

Meer dan 70 % van het in België verdeelde vermogen is, door de vermogensbeheerders, geklasseerd als zijnde een SFDR artikel 8 of een SFDR artikel 9 fonds. Hierbij kan de belegger die geïnteresseerd is in duurzaamheid, kiezen uit 814 verschillende fondsen.

² SFDR = Sustainable Finance Disclosure Regulation.

- Artikel 8 = producten die duurzaamheidskenmerken promoten;
- Artikel 9 = producten met een duurzame doelstelling.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind december 2022 goed voor een totaal beheerd netto actief van 184,0 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin bijna 1/8^{ste} van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 31 december 2022 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: -15,9 %
- Op 3 jaar: -1,4 %
- Op 10 jaar: +3,8 %
- Op 25 jaar: +4,1 %

BEAMA heeft een boordtabel voor pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond de derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën.

Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind december 2022 waren de 106 institutionele compartimenten naar Belgisch recht goed voor 19,4 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

◆◆◆

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marc Van de Gucht, Directeur-generaal BEAMA
(02 507 68 72 – marc.van.de.gucht@febelfin.be)
- Bij de diensten van BEAMA (info@beama.be)

Of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (<https://www.beama.be/>) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

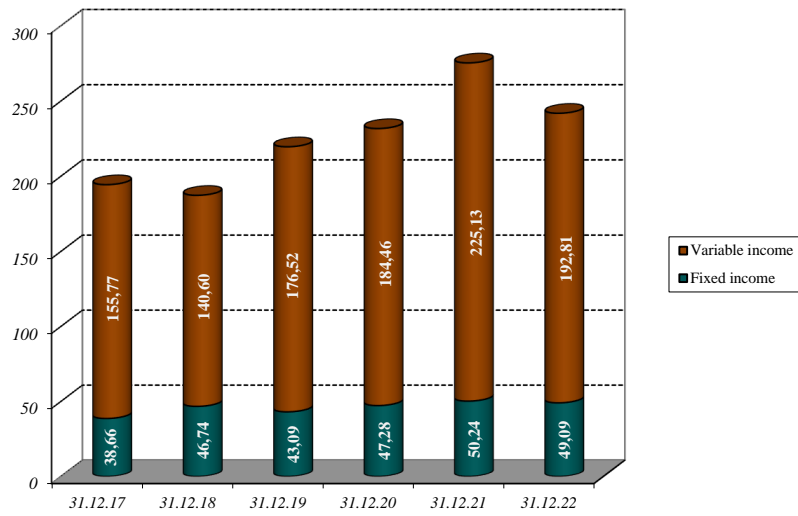
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

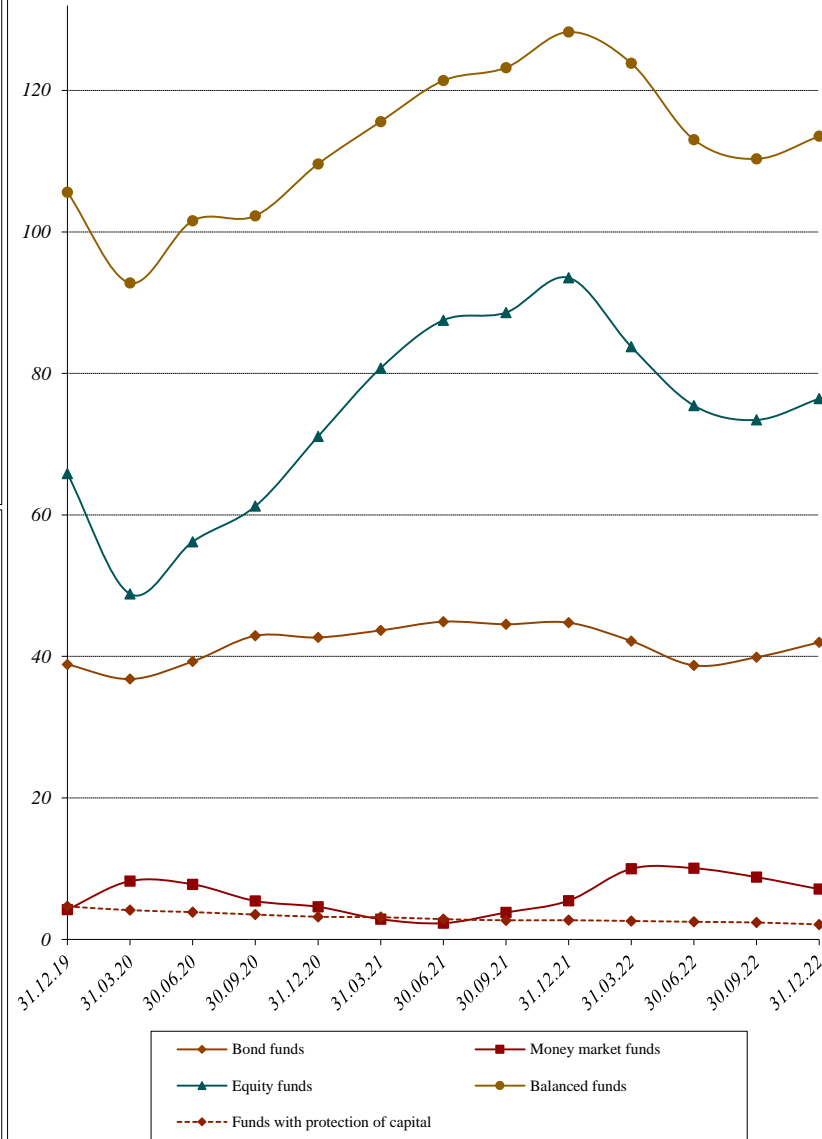
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	30/09/2022		31/12/2022		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	39,88	16,92%	41,99	17,36%	2,10	5,27%
Government bonds	3,27	1,39%	3,42	1,41%	0,16	4,79%
Corporate bonds	8,73	3,70%	9,51	3,93%	0,78	8,94%
Aggregate bonds	21,09	8,95%	22,72	9,39%	1,63	7,73%
Other bonds	6,80	2,89%	6,34	2,62%	-0,46	-6,83%
Money market funds	8,80	3,73%	7,10	2,94%	-1,69	-19,26%
in EUR	3,90	1,65%	1,70	0,70%	-2,19	-56,25%
in other currencies	4,90	2,08%	5,40	2,23%	0,50	10,14%
Equity funds	73,43	31,15%	76,43	31,60%	3,01	4,09%
Belgium	0,67	0,28%	0,73	0,30%	0,06	9,59%
Eurozone	4,03	1,71%	4,31	1,78%	0,28	6,91%
Europe	12,62	5,35%	13,27	5,49%	0,65	5,15%
America	9,10	3,86%	9,43	3,90%	0,33	3,59%
Asia	3,19	1,35%	3,14	1,30%	-0,05	-1,46%
Global	40,05	16,99%	41,63	17,21%	1,58	3,94%
Other	3,77	1,60%	3,92	1,62%	0,16	4,14%
Balanced funds	110,32	46,80%	113,53	46,93%	3,20	2,90%
⇒ of which Pension-saving funds	20,73	8,79%	22,14	9,15%	1,41	6,80%
⇒ of which CPPI funds	0,03	0,01%	0,03	0,01%	0,00	9,69%
Funds with capital protection	2,39	1,01%	2,11	0,87%	-0,28	-11,67%
1. linked to equity	2,39	1,01%	2,11	0,87%	-0,28	-11,67%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Other funds	0,89	0,38%	0,73	0,30%	-0,16	-17,49%
TOTAL	235,71	100,00%	241,90	100,00%	6,18	2,62%
Net assets in "Funds of Funds"	98,57		102,92		4,36	4,42%

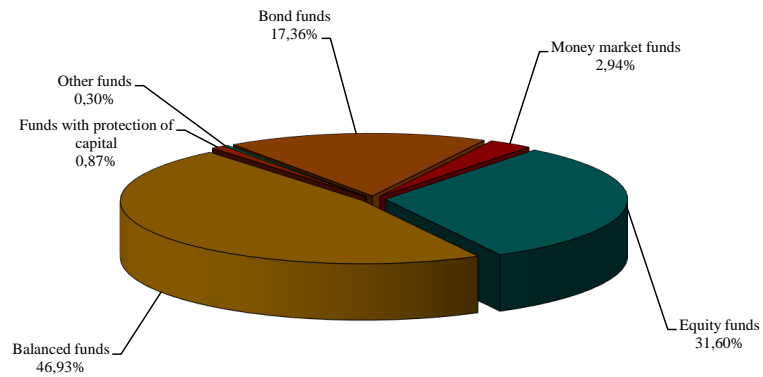
Belgian market of funds: net assets in billions EUR



Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR



Market shares of the fund categories (31.12.2022)



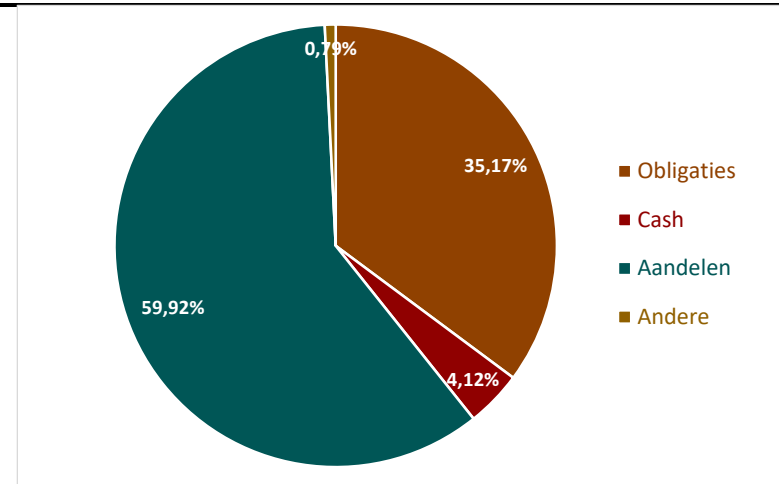
Boordtabel omtrent de 3^{de} pijler pensioenspaarfondsen

Toestand: 31/12/2022

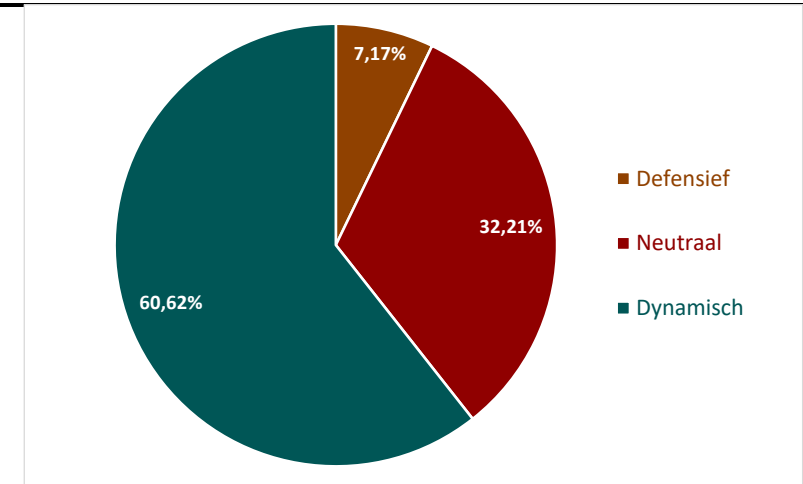
	--- Per einde Q4 2022 ---	Absoluut		Relatief	
			--- Groei van 01/01/2022 tot 31/12/2022 ---		
Aantal pensioenspaarfondsen	21	0	0,0%		
Aantal pensioenspaarders*	1.791.635	23.692	1,3%		
↳ Omvang beroepsbevolking**	5.172.400	101.400	2,0%		
In België gecommmercialiseerd netto actief	22.135.856.336	-3.409.016.543	-13,3%		
--- Gedurende Q4 2022 ---					
Inschrijvingen***	389.640.106	1.296.079.292,00 (schatting)			
Terugbetalingen***	140.749.847	785.504.962,00 (schatting)			
↳ Netto instroom***	248.890.259	510.574.330,00 (schatting)			
--- Per einde Q4 2022 ---					
Rendement over:					
1 jaar	-15,89%				
3 jaar	-1,44%				
10 jaar	3,84%				
25 jaar	4,08%				

Bemerkingen:

* Toestand per 31/12/2022
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds



Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa



Samenstelling van de markt op basis van stijkenmerk

